

Zakon o spodbujanju razvoja turizma /ZSRT-1/**(pristojnosti in naloge občine z uvodnimi pojasnili in komentarjem)**

UDK: 352/354:640.4(497.4) (094.5)

dr. Boštjan Brezovnik

K a z a l o:

1	Pregled pristojnosti in nalog občine po Zakonu o spodbujanju razvoja turizma /ZSRT-1/	1
1.1	Pravna podlaga	1
1.2	Pristojnosti in naloge občinskega sveta po Zakonu o spodbujanju razvoja turizma /ZSRT-1/	1
1.3	Pristojnosti in naloge župana po Zakonu o spodbujanju razvoja turizma /ZSRT-1/	2
1.3	Pristojnosti in naloge občinske uprave po Zakonu o spodbujanju razvoja turizma /ZSRT-1/	2
2	Uvodna pojasnila k pristojnostim in nalogam občine s komentarjem	2
2.1	Načrtovanje, organiziranje in izvajanje spodbujanja razvoja turizma na ravni turističnega območja	3
2.2	Turistična in promocijska taksa	3
2.2.1	Turistična taksa za prenočevanje v počitniških hišah in počitniških stanovanjih	4
2.2.2	Turistična taksa za prenočevanje na plovilih na stalnih privezih v turističnih pristaniščih	4
2.2.3	Izdaja plačilnega naloga, če turistična in promocijska taksa ni plačana	5
2.3	Turistično vodenje na ravni turističnega območja	5
2.4	Nadzor in upravni ukrepi	5
	Ključne besede	6
	Uporabljene kratice	6
	Viri	6

1 Pregled pristojnosti in nalog občine po Zakonu o spodbujanju razvoja turizma /ZSRT-1/**1.1 Pravna podlaga**

tč.	predpisi, ki so podlaga za sprejem predpisa	določba	pojasnilo
-----	---	---------	-----------

1	Ustava Republike Slovenije Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99 in 75/16 – UZ70a		
---	--	--	--

tč.	predpis	določba	pojasnilo
-----	---------	---------	-----------

1.1	Zakon o spodbujanju razvoja turizma /ZSRT-1/ Uradni list RS, št. 13/18		1
-----	--	--	---

1.2 Pristojnosti in naloge občinskega sveta po Zakonu o spodbujanju razvoja turizma /ZSRT-1/

tč.	pristojnosti in naloge občinskega sveta	določba	pojasnilo
-----	---	---------	-----------

1	V proračunu zagotovi sredstva za načrtovanje, organiziranje in izvajanje spodbujanja razvoja turizma na ravni turističnega območja.	14. člen	2
2	Z odlokom določi višino turistične in promocijske takse.	17. člen	4
3	Z odlokom lahko določi, da v počitniških hišah ali počitniških	22. člen	7

	stnovanjih plačuje turistično takso, če: • je bilo na območju občine v preteklem letu več kot 100.000 prenočitev ali je na območju občine vsaj 1.500 ležišč v nastanitvenih obratih in • je na območju občine najmanj 200 počitniških hiš ali počitniških stanovanj.		
4	Z odlokom lahko določi, da turistično takso plačajo osebe, ki prenočujejo na plovilih na stalnem privezu v turističnem pristanišču.	23. člen	8
5	Z odlokom predpiše program turističnega vodenja na posameznem turističnem območju.	39. člen	11

1.3 Pristojnosti in naloge župana po Zakonu o spodbujanju razvoja turizma /ZSRT-1/

tč.	pristojnosti in naloge župana	določba	pojasnilo
1	Odloči o pritožbi zoper sklep o ugovoru zoper plačilni nalog o plačilu turistične in promocijske takse.	24. člen	9

1.3 Pristojnosti in naloge občinske uprave po Zakonu o spodbujanju razvoja turizma /ZSRT-1/

tč.	pristojnosti in naloge občinske uprave	določba	pojasnilo
1	Prejeto promocijsko takso v osmih dneh po prejemu vseh promocijskih taks za pretekli mesec nakaže na poseben račun javne agencije.	21. člen	6
2	Za namen zaračunavanja turistične takse za prenočevanje v počitniških hišah ali počitniških stanovanjih vodi evidenco zavezancev za plačilo takse, ki vsebuje podatek o osebnem imenu, stalnem naslovu prebivališča, matični in davčni številki ter podatke o stanovanjski površini počitniške hiše ali stanovanja.	22. člen	7
3	Za namen zaračunavanja turistične takse za prenočevanje na plovilih na stalnih provezih v turističnih pristaniščih vodi evidenco zavezancev za plačilo takse, ki vsebuje podatek o osebnem imenu, stalnem naslovu prebivališča, matični in davčni številki ter podatke o stanovanjski površini počitniške hiše ali stanovanja.	23. člen	8
4	Če ob nastanku taksne obveznosti turistična ali promocijska taksa ni plačana, občina osebi iz prvega odstavka 19. člena ZSRT-1 izroči ali pošlje plačilni nalog, s katerim mu naloži, naj v 15 dneh plača dolžno takso.	24. člen	9
5	S sklepom odloči o ugovoru zoper plačilni nalog s katerim se odmeri plačilo turistične in promocijske takse.	24. člen	9
6	Potrdi izvršljivost plačilnega naloga za plačilo turistične in promocijske takse in ga pošlje pristojnemu davčnemu organu v izvršitev.	25. člen	10
7	Za namen obveščanja javnosti o usposobljenosti turističnih vodnikov turističnega območja v skladu z dogovorom med občinami na tem turističnem območju upravlja register turističnih vodnikov turističnega območja, ki je javen in dostopen na spletnih straneh občine.	40. člen	12
8	Občinski inšpekcijski organ opravlja nadzor nad pobiranjem in odvajanjem turistične in promocijske takse ter vodenjem evidenc iz 16. do 23. člena ZSRT-1.	41. člen	13

2 Uvodna pojasnila k pristojnostim in nalogam občine s komentarjem

- 1 Zakon o spodbujanju razvoja turizma /ZSRT-1/ ureja načrtovanje in izvajanje spodbujanja razvoja turizma na državni ravni in na ravni turističnega območja, turistično in promocijsko takso, pogoje za opravljanje dejavnosti organiziranja in prodaje turističnih paketov in povezanih potovalnih aranžmajev ter turistično vodenje (1. člen ZSRT-1).**

2.1 Načrtovanje, organiziranje in izvajanje spodbujanja razvoja turizma na ravni turističnega območja

- 2 Načrtovanje, organiziranje in izvajanje spodbujanja razvoja turizma na ravni turističnega območja je v pristojnosti občin (13. člen ZSRT-1). Sredstva za načrtovanje, organiziranje in izvajanje spodbujanja razvoja turizma na ravni turističnega območja se zagotavljajo v proračunih občin, iz namenskih virov za financiranje spodbujanja razvoja turizma na ravni turističnih območij in iz drugih virov. Namenska vira za financiranje spodbujanja razvoja turizma na ravni turističnega območja sta: • del koncesijske dajatve, ki se pozakonuje, ki ureja igre na srečo, nameni lokalnim skupnostim na zaokroženem turističnem območju ter se uporablja za ureditev prebivalcem prijaznejšega okolja in za turistično infrastrukturo; • turistična taksa, ki se namenja za opravljanje dejavnosti in storitev v javnem interesu, opredeljenih v 15. členu Zakona o spodbujanju razvoja turizma /ZSRT-1/. Na tem mestu moramo opomniti, da morajo občine zagotoviti, da se navedena namenska sredstva porabijo za opravljanje navedenih dejavnosti in storitev (14. člen ZSRT-1).
- 3 Dejavnosti in storitve, katerih opravljanje na ravni turističnega območja je v javnem interesu, so:
1. Informacijska turistična dejavnost, ki vključuje:
    - informiranje turistov, vključeno s turisti s posebnimi potrebami,
    - zbiranje podatkov za potrebe informiranja obiskovalcev,
    - ugotavljanje mnenj obiskovalcev o kakovosti turistične ponudbe,
    - spremljanje in posredovanje predlogov in pritožb obiskovalcev v zvezi s turistično ponudbo pristojnim organom,
    - urejanje in vzdrževanje turistične signalizacije,
  2. spodbujanje razvoja celovitih turističnih proizvodov turističnega območja,
  3. trženje celovite turistične ponudbe na ravni turističnega območja,
  4. promocija turizma v digitalnem okolju,
  5. varovanje nepremičnih spomenikov lokalnega in državnega pomena,
  6. razvoj in vzdrževanje turistične infrastrukture,
  7. razvoj in vzdrževanje javnih površin, namenjenih turistom (vzdrževanje in urejanje parkov, zelenic, cvetličnih nasadov, planinskih ter tematskih poti in podobno),
  8. urejanje in vključevanje zavarovanih naravnih območij v turistično ponudbo, ob upoštevanju aktov o zavarovanju ter v skladu z razvojnimi usmeritvami in varstvenimi režimi v zavarovanih območjih,
  9. organizacija in izvajanje prireditev,
  10. ozaveščanje in spodbujanje lokalnega prebivalstva glede pozitivnega odnosa do turistov in turizma,
  11. druge storitve, ki se na turističnem območju brezplačno zagotavljajo turistom.

Pri izvajanju navedenih dejavnosti in storitev je treba upoštevati javni interes varstva narave ter usmeritve in varstvene cilje s področja varstva narave (15. člen ZSRT-1).

2.2 Turistična in promocijska taksa

- 4 Občina določi turistično takso v znesku do 2,5 eura. Promocijska taksa pa se obračuna poleg turistične takse in znaša 25 odstotkov zneska obračunane turistične takse. Občina pri določitvi višine zneska takse upošteva vrsto in kategorijo nastanitvenih obratov, prebivanje v sezonskem in zunajsezonskem obdobju ter obseg ugodnosti in storitev, ki se brezplačno zagotavlja turistom (17. člen ZSRT-1).
- 5 Skladno z določili 18. člena ZSRT-1 o plačila turistične in posledično promocijske takse oproščeni:
- otroci do sedmega leta starosti,
  - osebe z zdravniško napotnico v naravnih zdraviliščih,
  - osebe na podlagi predložitve fotokopije odločbe pristojnega organa, iz katere je razvidno, da je pri zavarovancu ugotovljena invalidnost oziroma telesna okvara, ali fotokopije potrdila oziroma izvedenskega mnenja pristojne komisije o ugotavljanju invalidnosti oziroma telesni okvari, ali na podlagi članske izkaznice invalidske organizacije,
  - otroci in mladostniki na podlagi predložitve fotokopije odločbe, ki zadeva razvrščanje in usmerjanje otrok s posebnimi potrebami,
  - učenci, dijaki in študenti ter njihovi vodje oziroma mentorji, ki so udeleženci strokovnih ekskurzij in podobnih oblik dela, ki jih na nepridobitni podlagi izvajajo vzgojno-izobraževalne ustanove in so določene z letnim delovnim načrtom v okviru javno veljavnega vzgojno-izobraževalnega ali študijskega programa,

- osebe do 18. leta in njihove vodje oziroma mentorji, ki so udeleženci letovanj, ki jih organizirajo društva, ki jim je bil podeljen status pravne osebe v javnem interesu,
- osebe, ki prostovoljno odpravljajo posledice elementarnih nesreč,
- pripadniki Slovenske policije v obdobju opravljanja nalog iz svoje pristojnosti,
- osebe, ki so na začasnem delu in prebivajo v nastanitvenem obratu neprekinjeno več kot 30 dni,
- tuji državljani, ki so po mednarodnih pogodbah oproščeni plačila turistične takse.

Ne glede na navedeno oprostitev plačila turistične takse ne velja, če se ta plačuje v pavšalnem znesku v skladu z drugim odstavkom 22. člena in tretjim odstavkom 23. člena Zakona o spodbujanju razvoja turizma /ZSRT-1/.

Turistično takso v višini 50 odstotkov plačujejo: • osebe od 7. do 18. leta starosti; • osebe od 18. do 30. leta starosti, ki prenočujejo v nastanitvenih objektih, vključenih v mednarodno mrežo mladinskih prenočišč (IYHF). Na tem mestu moramo opomniti, da lahko občina s svojim predpisom poleg navedenih oseb dodatno določi osebe, ki so v celoti ali delno oproščeni plačila turistične takse (18. člen ZSRT-1).

- 6 V skladu z določili 19. člena Zakona o spodbujanju razvoja turizma /ZSRT-1/ pravne osebe javnega in zasebnega prava, samostojni podjetniki posamezniki, sobodajalci in kmetje, ki sprejemajo turiste na prenočevanje, pobirajo turistično in promocijsko takso v imenu in za račun občine oziroma agencije (iz 5. člena ZSRT-1) hkrati s plačilom storitev za prenočevanje ali najpozneje zadnji dan prenočevanja. Navedene osebe pobirajo in odvajajo turistično in promocijsko takso tudi v primeru, če ne zaračunavajo plačila storitev za prenočevanje. Na tem mestu moramo opomniti, da navedene osebe do 25. dne v mesecu za pretekli mesec nakazujejo pobrano turistično in promocijsko takso na poseben račun občine. Občina prejeto promocijsko takso v osmih dneh po prejemu vseh promocijskih taks za pretekli mesec nakaže na poseben račun javne agencije (iz 5. člena ZSRT-1) (21. člen ZSRT-1).

2.2.1 Turistična taksa za prenočevanje v počitniških hišah in počitniških stanovanjih

- 7 Občina lahko določi, da se v počitniških hišah ali počitniških stanovanjih plačile turistično takso, če:
- je bilo na območju občine v preteklem letu več kot 100.000 prenočitev ali je na območju občine vsaj 1.500 ležišč v nastanitvenih obratih in
  - je na območju občine najmanj 200 počitniških hiš ali počitniških stanovanj. Navedena turistična taksa iz prejšnjega odstavka se plača v pavšalnem letnem znesku, ki ga plača lastnik počitniške hiše ali počitniškega stanovanja v skladu s tretjim in četrtem odstavkom tega člena. Način plačevanja podrobneje določi občina v svojem predpisu. Lastnik počitniškega stanovanja ali počitniške hiše plača turistično takso v pavšalnem letnem znesku v višini, sorazmerni z obsegom ugodnosti in storitev, ki so na območju občine, kjer je počitniška hiša ali počitniško stanovanje, na voljo brezplačno, vendar največ do 45 eurov za posamezno ležišče. Za počitniško hišo ali počitniško stanovanje se šteje, da ima naslednje število ležišč:

- do 30 m² stanovanjske površine objekta: dve ležišči,
- nad 30 do 50 m² stanovanjske površine objekta: tri ležišča,
- nad 50 do 70 m² stanovanjske površine objekta: štiri ležišča,
- nad 70 do 90 m² stanovanjske površine objekta: pet ležišč,
- nad 90 m² stanovanjske površine objekta: šest ležišč.

Za stanovanjsko površino se šteje uporabna površina, kot je navedena v katastru stavb. Lastnik počitniške hiše ali počitniškega stanovanja plača turistično takso v pavšalnem letnem znesku do 31. marca za preteklo leto

Ob navedenem moramo opomniti, da občina za namen zaračunavanja turistične takse za prenočevanje v počitniških hišah ali počitniških stanovanjih vodi evidenco zavezancev za plačilo te takse, ki vsebuje podatek o osebnem imenu, stalnem naslovu prebivališča, matični in davčni številki zavezanca ter podatke o stanovanjski površini počitniške hiše ali stanovanja (22. člen ZSRT-1).

2.2.2 Turistična taksa za prenočevanje na plovilih na stalnih privezih v turističnih pristaniščih

- 8 V skladu z določili 23. člena Zakona o spodbujanju razvoja turizma /ZSRT-1/ lahko občina določi, da turistično takso plačajo osebe, ki prenočujejo na plovilih na stalnem privezu v turističnem pristanišču. Navedena turistična taksa se plača v pavšalnem letnem znesku v višini, ki je sorazmerna z obsegom ugodnosti in storitev, ki so na območju občine, kjer je turistično pristanišče, na voljo brezplačno, pri čemer pavšalni znesek ne sme presehati: • za plovila do 8 m dolžine: 60 eur; • za plovila od 8 m do 12 m dolžine: 120 eur; • za plovila nad 12 m dolžine: 180 eur. Za namen

zaračunavanja turistične takse za prenočevanje na plovilih nastalnih privezih v turističnih pristaniščih občina vodi evidenco zavezancev za plačilo te takse, ki vsebuje podatek o osebnem imenu in stalnem naslovu prebivališča zavezanca in podatek o dolžini plovila. Lastnik plovila plača turistično takso v pavšalnem znesku do 31. marca za preteklo leto.

2.2.3 Izdaja plačilnega naloga, če turistična in promocijska taksa ni plačana

- 9 Če ob nastanku taksne obveznosti turistična ali promocijska taksa ni plačana, občina osebi iz prvega odstavka 19. člena ZSRT-1 izroči ali pošlje plačilni nalog, s katerim mu naloži, naj v 15 dneh plača dolžno takso. Plačilni nalog mora vsebovati osebno ime in naslov zavezanca, za pravno osebo pa naziv in sedež, višino dolžne takse ter pravno podlago za njeno odmero, številko računa za njeno nakazilo, referenco, pouk o pravnem sredstvu ter opozorilo zavezancu o posledicah, če takse v roku ne plača. Zoper plačilni nalog je v osmih dneh od njegove vročitve dopusten ugovor iz razlogov, da taksna obveznost ni nastala, da je taksa že plačana ali da je bila taksa napačno odmerjena. O ugovoru v 15 dneh s sklepom odloči organ, ki je izdal plačilni nalog. Navedeni organ s sklepom ugovoru ugotovi ali ga zavrne ali pa zavrže. Če ugotovi, da je bila taksa že plačana ali pa da taksna obveznost ni nastala, ugovoru ugotovi in izpodbijani plačilni nalog odpravi. Če ugotovi, da je bila taksa napačno odmerjena, ugovoru ugotovi in izpodbijani plačilni nalog nadomesti z novim plačilnim nalogom. Zoper sklep o ugovoru je dovoljena pritožba, ki ne zadrži izvršitve sklepa.

Če organ, ki je izdal plačilni nalog, po uradni dolžnosti ugotovi, da so v plačilnem nalogu napake, ga lahko do potrditve izvršljivosti nadomesti z novim plačilnim nalogom. Zoper nov plačilni nalog je dopusten ugovor, za katerega se uporabljajo določbe 24. člena ZSRT-1. Ugovor zoper plačilni nalog zadrži izvršitev. Od taks, ki jih taksni zavezanec ni plačal v 15 dneh od vročitve plačilnega naloga, se plačajo zamudne obresti po 0,0247-odstotni dnevni obrestni meri. Od zamudnih obresti, ki jih taksni zavezanec ni plačal, se zamudne obresti ne zaračunavajo (24. člen ZSRT-1).

- 10 Prisilno izterjavo neplačane turistične in promocijske takse opravlja pristojni davčni organ. Če taksa iz plačilnega naloga ni plačana v višini in rokih, določenih z ZSRT-1, in taksni zavezanec ne vloži ugovora ali vloge za oprostitev, občina potrdi izvršljivost plačilnega naloga in ga pošlje pristojnemu davčnemu organu v izvršitev. Turistična in promocijska taksa se prisilno izterjata po predpisih, ki urejajo prisilno izterjavo davkov. Neplačane turistične in promocijske takse se prisilno ne izterjajo, če znesek neplačane takse v posamezni zadevi ne presega 10 evrov. Pravica do izterjave turistične in promocijske tase zastara v rokih, določenih v zakonu, ki ureja prisilno izterjavo davkov (25. člen ZSRT-1).

2.3 Turistično vodenje na ravni turističnega območja

- 11 Občine lahko na posameznem turističnem območju predpišejo program turističnega vodenja na tem območju, ki obsega posebno znanje. Turistični vodnik za turistično območje lahko na njem začne opravljati poklic turističnega vodenja, ko izpolni pogoje, ki jih predpišejo občine na tem območju. V tem primeru pridobi naziv: turistični vodnik turističnega območja (ime območja). Pogoji, ki jih morajo izpolnjevati turistični vodniki turističnega območja, ne smejo biti povezani s stalnim prebivališčem turističnega vodnika. Z navedenim predpisom ni dopustno omejevat ali izključevati turističnega vodenja, organiziranega v skladu z 35. in 38. členom Zakona o spodbujanju razvoja turizma /ZSRT-1/.
- 12 Za namen obveščanja javnosti o usposobljenosti turističnih vodnikov turističnega območja v skladu z dogovorom med občinami na tem turističnem območju ena izmed njih upravlja register turističnih vodnikov turističnega območja, ki vsebuje naslednje podatke: • osebno ime in naslov stalnega prebivališča turističnega vodnika; • število dni vodenja na turističnem območju v preteklem koledarskem letu; • podatke o strokovnem znanju in usposobljenosti; • s pisnim soglasjem turističnega vodnika lahko tudi njegove kontaktne podatke (e-naslov, številka telefona). Navedeni register je javen in dostopen na spletni strani občine, ki vodi register. Pri podatkih o naslovu prebivališča turističnega vodnika turističnega območja je javen le podatek o kraju stalnega prebivališča, ne pa tudi o naselju, ulici, hišni številki in številki stanovanja (40. člen ZSRT-1).

2.4 Nadzor in upravni ukrepi

- 13 Nadzor nad pobiranjem in odvajanjem turistične in promocijske takse ter vodenjem evidenc (iz 16. do 23. člena ZSRT-1) opravlja pristojni občinski inšpekcijski organ, ustanovljen v skladu z zakonom, ki ureja lokalno samoupravo, kjer ta organ ni ustanovljen, pa pristojni davčni organ (41. člen ZSRT-1).

Ključne besede

Lokalna samouprava, občina, občinski svet, župan, občinska uprava, pristojnosti, turizem.

Uporabljene kratice

ZSRT-1 - Zakon o spodbujanju razvoja turizma /ZSRT-1/ (Uradni list RS, št. 13/18).

Viri

Ustava in zakoni

Ustava Republike Slovenije /Ustava RS/ (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99 in 75/16 – UZ70a).

Zakon o spodbujanju razvoja turizma /ZSRT-1/ (Uradni list RS, št. 13/18).